

KIRJALLINEN KYSYMYS 45/2004 vp

Lämmitetyn hiekan käyttäminen teiden kunnossapitoon

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen talvi aiheuttaa vaikeita tieolosuhteita. Erityisesti teiden jäätyminen ja siitä seuraava liukkaus ovat osasyinä moneen teillämme sattuneeseen onnettomuuteen. Näiden onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi pyrkii Tielaitos, niin kuin muutkin teiden kunnostuksesta ja ylläpidosta vastaavat tahot, löytämään liikenneturvallisuutta lisääviä ratkaisuja. Yksi tällainen on ollut maanteiden liukkaiden ajokaistojen suolaus.

Maanteiden suolauksella on saavutettu paljon myönteisiä tuloksia liukkauden poistamisessa. Mutta sillä on myös havaittu olevan varsin monia kielteisiä vaikutuksia mm. pohjavesien laatuun sekä eläinten, mm. porojen ja hirvien, lisääntyneeseen hakeutumiseen suolatuille teille. Myös ajoneuvojen nopeutuneeseen ruostumiseen on suolalla väitetty olevan vaikutuksia.

Suola ei ole kuitenkaan ainut vaihtoehto liukkauden ehkäisemiseen. Eräänä merkittävänä

vaihtoehtona voidaan pitää myös lämmitetyn hiekan levittämistä liukkaille teille. Ylitorniolainen autoilija Veikko Nalli on kehitellyt ja kokeillut lämmitetyn hiekan levittämistä liukkaille teille, ja tulokset ovat olleet varsin hyviä. Lämmin hiekka on imeytynyt jäähän, ja toisaalta sillä ei ole myöskään kielteisiä vaikutuksia pohjavesiin, eikä se houkuttele metsän eläimiä suolan tavoin teille.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus kokeilla lämmitetyn hiekan levittämistä liukkaille teille nykyisin käytettävän maantiesuolan sijasta?

Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 2004

Hannu Takkula /kesk

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitaneet valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Hannu Takkulan /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 45/2004 vp:

Aikooko hallitus kokeilla lämmitetyn hiekan levittämistä liukkaille teille nykyisin käytettävän maantiesuolan sijasta?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Teiden liukkautta torjutaan hiekoittamalla tai suolaamalla. Suolausta käytetään vilkkaasti liikennöidyllä tiestöllä ja hiekoitusta vähäliikenteisillä teillä, mutta myös pääteillä kylmillä ilmoilla, jolloin suolausta ei voida käyttää.

Hiekoituksen ongelmana on sen vaikutuksen lyhytaikaisuus liikenteen heittäessä hiekan tien reunoille. Lämmitetty hiekka on yksi ratkaisu tähän ongelmaan. Se on kuitenkin normaalia hiekoitusta kalliimpi menetelmä, ja siitä on hyötyä vain pakkasilla, jolloin lämmin ja kostea hiekkarae jäätyy tiehen.

Suolausta käytetään lähellä nollaa olevissa lämpötiloissa, kun tienpinta jäänmuodostuksen tai lumen kiillottumisen vuoksi muuttuu liukkaaksi. Näissä tilanteissa lämmitetty hiekka tarttuu tien pintaan yhtä huonosti kuin normaali hiekka, joten se ei ole keino vähentää suolausta. Sen sijaan se on varteenotettava mahdollisuus kovilla pakkasilla, jolloin suolaa ei käytetä.

Se, milloin lämmitettyä hiekkaa käytetään normaalin hiekan sijasta, jää viime kädessä hoitourakoitsijan ratkaistavaksi, koska Tiehallinto tilaa tietyt ajo-olosuhteet määrittelemättä yksityiskohtaisesti työmenetelmiä esim. tietyn kitkatason saavuttamiseksi.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 2004

Liikenne- ja viestintäministeri Leena Luhtanen

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Herr talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Hannu Takkula /cent undertecknade skriftliga spörsmål SS 45/2004 rd:

Har regeringen för avsikt att använda uppvärmd sand på hala vägar i stället för vägsalt?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

Halka på vägarna bekämpas med sand eller salt. Salt används på högtrafikerade vägar och sand på lågtrafikerade vägar, men också på huvudvägar vid kallt väder då det inte går att använda salt.

Problemet med sand är att effekten är så kortvarig eftersom sanden kastas ut på vägkanterna

av trafiken. Uppvärmad sand är en lösning på problemet. Men metoden är dyrare än vanlig sandning och genererar nytta bara vid köld när de varma och fuktiga sandkornen fryser fast på vägen.

Salt används vid temperaturer nära noll när vägytan blir hal på grund av isbildning eller snö. I sådana fall fryser den varma sanden fast i vägytan lika dåligt som vanlig sand och är ingen utväg för att minska på vägsaltet. Däremot är uppvärmd sand en metod att räkna med vid hård köld när vägsalt inte används.

När uppvärmd sand skall användas i stället för normal sand är i sista hand en fråga som avgörs av entreprenören eftersom Vägförvaltningen utan att närmare ange arbetsmetoderna beställer vissa körförhållanden till exempel för att uppnå en viss friktionsnivå.

Helsingfors den 24 februari 2004

Kommunikationsminister Leena Luhtanen